

Večernik

Leto III. (X.), štev. 153

Maribor, sreda 10. julija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naše državne meje,

določene po mirovnih pogodbah, so postale tekom zadnjega časa zopet predmet neprestane javne diskusije. Imamo na štirih straneh sosed, ki nam osporavajo upravičenost naših mej in ki so — tako se zdi — tekom zadnjega časa zopet pričeli koncentrično akcijo v svrhu ogrožanja naših pogodbeno zajamčenih pravic.

So tu predvsem neprestane »jadranske revindikacije« italijanskega fašizma. Še nedavno smo imeli priliko poročati o govoru tajnika fašistične stranke Turatija v Zadru, kjer nam je radi Dalmacije, katero si prisvajajo kot italijansko zemljo, napovedal »veliki obračun«. Takšne napovedi s strani fašizma so na dnevnem redu.

Madžarski ministerski predsednik grof Bethlen je tudi še nedavno zopet napovedal potrebo revizije trianonske pogodbe, da dobi Madžarska nazaj dežele krone sv. Stefana. Znano je, da je Madžarska oborožena od pet do glave, in brez pomena ter hinavske so izjave madžarskih državnikov, kakor so jih podali po zadnji demarši držav Male antante, da ne mislijo na oboroženi konflikt, ampak da hočejo mirnim potom doseči revizijo. Dovoljkrat že so Horthy, Bethlen in drugi rožljali tudi s sabljo in govori povodom nedavne proglašenja novih madžarskih vitezov so bili dovolj glasni memento, kam meri madžarska iredenta in ž njo tudi oficijelna Madžarska.

Neprestani obmejni incidenti na bolgarski meji so tretja bolna točka. V Bolgariji so po umoru Stambuljskega in potlačena njegove stranke zopet na površju elementi, ki so orijentirani proti prijateljstvu z Jugoslavijo. Stara mentaliteta bivšega kralja Ferdinanda in ministrov Radoslavova ter Tončeva, ki so vrgli Bolgarijo v vrlinec dvakratne vojne proti Jugoslaviji, je zopet postala v Bolgariji trumf, in v zvezi z organizacijo makedonstvujuših, ki nam ne priznava pravice do Makedonije, izživajo nosilci te mentalitete vedno nove konflikte ob naši meji. Stalni vpadi oboroženih tolp na naše ozemlje, požigi naših domov, umori in uboji naših ljudi — vse to je na dnevnem redu in oficijelna Bolgarska še do danes ni storila prav nobenega resnega koraka, da bi te tolpe razorožila in s svojimi vojnimi in varnostnimi organi incidente preprečila. Nasprotno: stalno zavlačuje izvršitev dogovorov v Pirotu, ki bi vsaj zmanjšali število obmejnih incidentov, ako ne že popolnoma onemogočili. In da bi nasula svetovni javnosti peska v oči, skuša po svojem časopisju svetu dokazati, da izživa incidente Jugoslavija, da se pripravlja na vojaški napad na Bolgarijo, da hoče zasesti obmejno ozemlje itd. Celo nekaj francoskih listov so Bolgari podkupili, da prinašajo te izmišljotine. Francoski in angleški zastopnik v Sofiji sta te dni ponovno intervenirala in ji predložila željo svojih vlad, da prepreči nadaljne inciden-

Vladna kriza na Rumunskem

NEPRIČAKOVANA DEMISIJA KABINETA MANIU. — OSTRA NASPROTSTVA Z REGENTSKIM SVETOM RADI NOVE UREDITVE DRŽAVE.

BEOGRAD, 10. julija. Pozno zvečer so prispela semkaj iz Bukarešte poročila o demisiji kabineta Maniu na Rumunskem. Kot vzrok demisije navajajo poročila globoko nasprotje med regentskim svetom in sedanjo vlado v vprašanju zakonskega načrta o državni reformi na avtonomični podlagi, ki ga je predložil Maniu parlamentu. Konflikt med vlado in regentskim svetom je zavzel končno tak obseg, da se je Maniu odločil, da predloži demisijo celokupnega kabineta.

Regentski svet je zahteval od vlade, da mora izvršiti v zakonskem načrtu neko bistveno izpremembo, s čimer pa bi postala avtonomistična tendenca kmetijske vlade v Rumuniji iluzorna, posebno, v kolikor se tiče reformnega načrta Maniu. Ministerski predsednik Maniu pa je

zahtevu regentskega sveta odklonil in sklical nato za večer zvečer sejo ministrskega sveta, na kateri je bila po daljšem posvetovanju sklenjena demisija celokupnega kabineta.

Ministrski predsednik Maniu je odšel nato pozno zvečer v dvorni grad, da predloži regentskemu svetu demisijo celokupne vlade. Sledila so pogajanja, ki so se nadaljevala do jutranjih ur in so dovedla končno do tega, da regentski svet ni sprejel demisije.

O podrobnosti dogovora med regentskim svetom in vlado še ni nič znanega in je javnost popolnoma neinformirana. Ministerski predsednik Maniu je dobil več ali manj proste roke, tako da ostane za enkrat vlada narodne kmetijske stranke še nadalje na krmlju države.

Sezona Atlantika

OSMI POSREČENI POLET IZ AMERIKE V EVROPO. — AMERIŠKO LETALO, KI JE PRISTALO NA ŠPANSKIH TLEH.

NEWYORK, 10. julija. Ameriško letalo »Placidier« je včeraj ob 21.40 srednjeevropskega časa radi pomanjkanja benecina na poletu iz Amerike v Evropo pri-

stalo južno od Santadera na španski obali. To je sedaj že osmi posrečeni prekooceanski polet iz Amerike v Evropo.

Prva zmaga Macdonalda u parlamentu

LONDON, 10. julija. Včeraj se je vršilo prvo glasovanje v novi angleški spodnji zbornici. Šlo je za neki dodatni predlog konservativcev k odgovoru na kraljevo addreso. Pri glasovanju je dobila vlada 340, opozicija 220 glasov.

Diplomati — tihotapci

PARIZ, 10. julija. Oblasti so prišle na sled tihotapski aferi, ki bo imela še diplomatske posledice. Na pariškem glavnem carinskem uradu so odkrili v 4 kovčegih v Moskvo prestavljenega afganskega poslanika v Parizu, Nabil Khana, 40 zabojev kokaina v vrednosti nad milijon frankov. En kovčeg se je namreč poškodoval in tako so prišli na sled vsebini, ki je bila prijavljena za »oblačilne predmete«. Domneva se, da je za to tihotapstvo manj odgovoren poslanik, temveč v prvi vrsti podrejeno osebje, ki se poslužuje za take namene diplomatskih kovčegov.

SAN FRANCISCO, 10. julija. V več kovčegih soproge kitajskega konzula so

slučajno odkrili večje množine opija v vrednosti nad milijon dolarjev. Afera je vzbudila veliko pozornost. Oblasti so kljub protestom konzula odprle kovčeg in zaplenile vso vsebino.

Aretacija atentatorjev na Ljapčeva

SOFIJA, 10. julija. Tekom preiskave proti atentatorjem na avtomobil ministrskega predsednika Ljapčeva je bilo aretiranih dosedaj 5 oseb, ki so deloma že priznale sokrivdo. Policija je našla tudi že orožje, katerega so se poslužili. Podrobnosti preiskave se drže v tajnosti. Pričakovati je še novih senzacionalnih aretacij.

Uremenske anomalije

BERLIN, 10. julija. Po vsej Nemčiji je temperatura vnovič močno podla. Viharji, neurja in toča so na dnevnem redu.

NEWYORK, 10. julija. V vzhodnih državah Zedinjenih držav je neadoma nastopila silna vročina, ki je povzročila številne obolelosti. V Newyorku je pod-

leglo včeraj 12 oseb solnčarici. V Washingtonu je znašala temperatura včeraj 40 stopinj nad ničlo.

Družabni večer »Drave«.

Preteklo soboto je priredilo glasbeno železničarsko društvo »Drava« družabni večer na čast svojemu članu Ferdu Klausbergerju, ki praznuje 70letnico glasbenega udejstvovanja. V verandi »Uniona« se je zbralo mnogoštevilno občinstvo, ki je z zanimanjem sledilo izbranimu programu, ki sta ga izvajala orkester in zbor. Predsednik »Drave« je v kratkem nagovoru orisal življensko pot danes 83letnega starčka, ki je pred 70 leti prijel za klarinet in z njo potoval po svetu, dokler se ni ustavil v Mariboru, kjer je kot uslužbenec v delavnici sodeloval tudi v železničarski godbi, pozneje pa kot upokojenec pri »Dravi«. »Drava« se je čutila dolžno vsaj v mali meri oddolžiti se zvestemu članu, ki ob prejemkih 160 Din, od katerih plačuje 100 Din za stanovanje, vkljub svoji skromnosti ni mogel več vzdržati neznošnih razmer. »Drava« mu je poklonila skromno denarno podporo in mu zagotovila pri Nabavljalni zadrugi za prihodnjo zimo brezplačno kurjavo. Tudi orkestralni odsek »Sokola« je podaril jubilaru mal znesek. — Brzobjavnim čestitkam godbe iz Bakra in Klausbergerjevega nekdanjega kapelnika Skačaja iz Mežice so se pridružili vsi prisotni, ki so do solz ganjenemu starčku prirejali navdušene ovacije. Klausberger se je oddolžil gratulantom s tem, da je prijel za svoj priljubljen instrument in krepko pihal pri operi »Semiramis«.

Napad pri Vurbergu — radi neveste.

Ko je posestnik Martin Zelenko zapiral svoje hleve, je navalila nanj četvorica fantov iz Sv. Vrbanja pri Ptuj, ki so ga ranili na glavi, vratu in rokah. Pri napadu je bil ranjen tudi Martin Ribič in sicer v srčno stran. Njegovo stanje je zelo resno. Motiv napada je bila ljubosumnost. Orožniki so krivce izročili okrožnemu sodišču v Mariboru.

Poskus vloma v centru mesta!

V trgovino Karoline Laufer na Aleksandrovi cesti 23 se je skušal sinoči pritihotapiti nepoznan svedrovec. Poslužil se je škarij za rezanje žice, s katerimi je prerezal žično mrežo na oknu trgovine. Bil pa je najbrž pregan, ker so ostali blago kakor blagajna nedotaknjeni. Domneva se, da se je nepoznanec iz Razlagove ulice vtihotapil skozi dvorišče barvarne Nedog.

Splašeni konji.

Hlapcu Ivanu Kristlu so se vsled ropota splašili konji. V divjem diru so se spuščili po Meljski cesti in zavili v Erjavčovo ulico. Na vogalu Wilsonove ulice je konja ustavil neki voznik. K sreči se ni pripetila nobena nesreča, da bi bilo takrat na Meljski cesti vse polno pasantov.

te ob jugoslovenski meji ter da se vsa sporna vprašanja urede na prijateljski način. V kolikor bo ta intervencija zalegla v Bolgariji danes, ko je večina sobranja sklenila, da se amnestirajo glavni vojni krivci kralj Ferdinand, Radoslavov in Tončev in da se jim dovoli povratek, ko torej vsa oficijelna Bolgarija plava v vodi neprijateljskega razpoloženja proti naši državi, je seveda veliko in težko vprašanje. In končno smo morali tekom zadnjih dni obrniti svoj pogled tudi na četrto stran, odkoder smo se sedaj pač najmanj nadejali kakšnih neprijetosti. Da živi v Avstriji nekaj emigrantov iz Slovenije, ki se še stalno bavijo z mislijo, da bi dal slovenske Štajerske

moral pripadati Avstriji, to smo vedeli. Vedeli smo tudi, da imajo tam nemški nacionalisti svojo bojno organizacijo Heimwehr. Da se pa ti Heimwehr ovc bavijo tudi z vojnimi načrti ob naši meji, to nam je razkrila šele dunajska socialnodemokratska »Arbeiter-Zeitung« z objavo dokumentov, ki so očitno avtentični in ki pravijo, da je imela Heimwehr točen bojni načrt za slučaj konflikta med Jugoslavijo in neko zapadno državo, da je nakopičila ob naši meji v vseh mestih in trgih velike množine orožja, celo topov, in da je hotela omogočiti napad na jugoslovenske pozicije v Sloveniji. Naš dunajski zastopnik je — kakor smo že poročali — storil zadevne korake pri

avstrijskem kancelarju, ki je obljubil preiskavo. Ni dvoma, da resnice o izvršeni preiskavi ne bomo zvedeli, in tudi ni dvoma, da mirno lahko verjamemo v avtentičnost objavljenih dokumentov.

Vse to dokazuje, da so skoro v vseh naših sosednih državah, izvzemši Grško in Rumunijo, na delu razni neoficijelni in tudi oficijelni desperadi, ki se še vedno igrajo z ognjem, ki bi radi zanetili nov požar in pogoltnili kose naše zemlje. Toda vedo naj, da je naše geslo isto, kakor ga je dr. Beneš nedavno ob priliki Bethlenovih izjav z vso odločnostjo povdaril: Ne damo niti pedi naše zemlje, ki nam je sveta!

Zanimive votline pri „Hudi luknji“

PRIHODNI MESEC BO POSEBNA EKSPEDICIJA JAMARJEV RAZISKOVALA PODZEMSKJE JAME PRI TISNIKU.

Med Velenjem in Mislinjem se nahaja podzemeljska jama »Huda luknja«, skozi katero teče v smeri od zahoda proti vzhodu potok Ponikva v potok Pako. Približno 50 m nad to jamo v jako strmih in težko pristopnem pobočju hriba Tisnik, ki je takorekoč stisnjen med dva večja hriba, so še štiri druge podzemeljske jame, precej velike in vodoravne. Imenujejo se: Pilanca (največja), Špehovka, Klobučnica in Grobelnica (najmanjša), katerim baje še nihče ni prišel do kraja.

Pilanca se začne z jako prostorno odprtino, v kateri je prostora za veliko hišo in so v njej zanimivi kapniki. Vhod v Špehovko je kakih 3—4 m tako nizek, da se more priti v njo le po »vseh štirih«, potem pa se votlina zviša in razširi. Tla v tej jami so pokrita z mastno belkasto ilovico, od tod ime Špehovka.

V teh dveh votlinah sem bil dne 29. junija približno 100 m daleč. Dalje pa nisem prišel, ker mi svetiljka zaradi slabega olja ni svetila. Sposodil sem si jo bil od železniškega uradnika v Doliču. Takšne ekspedicije so pač v prvi vrsti odvisne od sigurne in dobre razsvetljave.

Kovač Anton Pejovnik v Doliču mi je pravil, da je videl še kot kozji pastir v Pilanči več velikih kosti, katerih ga je bilo strah, ker jih je smatral za človeške. V okolici je še najbolj znana Pilanca, za druge pa ve le malokdo, ker so težko pristopne. Pastir se morejo v istem pobočju le koze, že ovca bi se ubila.

Tudi na zahodnem pobočju hriba Tisnik, ki leži od severa proti jugu, so še tri votline, ki pa so najbrž s prvimi v zvezi. So približno v isti višini kakor one na vzhodni strani hriba. Baje tudi v teh votlinah še ni bil nihče do kraja. Bil sem že pred dobrimi 20 leti v Špehovki in eni od teh — Lisičnici — do 100 m daleč, a do kraja nisem prišel, ker me je preveč zožila.

Vse te jame so suhe in ni izključeno, da so prebivala v pradobi v njih človeška bitja, gotovo pa votlinske živali, kakor n. pr. jamski medved.

Ves hrib Tisnik sestoji iz apnenca. Po mojem mnenju se je razprostiralo nekde v dolini Ponikve, ki goni okoli 15 mlinov in par žag, jezero, čegar voda je izjedla gori imenovane votline, dokler si ni na dnu jezera napravila ono votlino, skozi

katero teče sedaj potok Ponikva in se imenuje jama pri iztoku v Pako »Huda luknja«. Ljudje pripovedujejo, da se je enkrat luknja, v katero ponica Ponikva, zamašila s senom in so morali dobiti vido, da je povzročila odtok jezera, ki je tukaj nastalo.

Hudo luknjo je opremil pred kakimi 25 leti neki Vivod, kmet pri Sv. Florijanu v Paški dolini, z mostovi in brvmi ter jo razsvetlil z acetilenom. Pri vzhodu v jamo je postavil malo zidano hišo za gostilno. Ostanek te hiše se še sedaj vidi, vse drugo pa je odnesla že davno voda. Podjetje se ni obneslo in je prej imoviti kmet Vivod dogospodaril.

Nasproti votline, na drugi strani potoka Pako, tudi v votlini pri cesti, je spomenik nadvojvode Ivana, ki je zgradil cesto tod mimo ravno pred 100 leti. V bližini je razvalina gradu Valdek, kjer so bivali roparski vitezi.

Ker je upati, če je izginilo gori imenovano domnevno jezero že v prazgodovinski dobi, da bi se v omenjenih votlinah moglo najti mnogokaj zanimivega, sem zainteresiral mariborsko Zgodovinsko in muzejsko, kakor posredno po teh tudi ljubljansko jamsko društvo, da se bodo te votline začele dne 4. avgusta t. l. (nedelja) natančneje raziskovati. Peljemo se istega dne z jutranjim koroškim vlakom čez Dravograd, kjer je treba prestopiti na celjskega, ki ima takoj dobro zvezo, do postaje Zg. Dolič. Tam se snidemo v gostilni Firer. Kdor se namerava raziskave udeležiti, naj se zgleda z dopisnico podpisanemu, da se ukrene potrebno zaradi hrane in prenočišča. Posebno se vabijo gg. učitelji in večji dijaki, ki bi pri raziskavi sodelovali. Vabijo pa se tudi z okolice posebno oni, ki so že bili v teh votlinah in vedo sploh o njih kaj povedati. Tudi pogumni mali dečki so dobrodošli.

Udeleženci naj se opremijo z bolj slabo obleko, z dobro zanesljivo svetiljko, če mogoče s fotografskim aparatom z magnezijevo lučjo. Okoličani naj prinesejo s seboj lopate, motike, vrvi in lestve.

Pozneje bomo preiskovali tudi slične tri votline na Zg. Ponikvi. V avgustu in septembru naj se mi ne pošiljajo živali v nagačenje, ker bom v smislu zgoraj navedenega odsoten. Josip Pajtlar, Pekre, p. Limbuš pri Mariboru.

Nekoliko odgovora g. Wurzingeru

Gospod Wurzinger je v »Slovenca« z dne 6. t. m. odgovoril na ugotovitev, katero je prinesel »Večernik« dne 3. t. m. Na ta odgovor ugotavljamo sledeče: Gospod Wurzinger ni povabil na sejo, katero je sklical za dan 3. t. m. strokovne organizacije »Udruženje jugoslov. narodnih železničarjev in brodarjev« niti ni te organizacije o nameravani seji obvestil. Res pa je, da je poslal privatno nekaterim njenim članom vabila za to sejo, kakor da bi gospod Wurzinger ne znal za sedež in ime ter ne poznal organizacije Udruženja jugoslov. nar. železničarjev in brodarjev. Mogoče je, da je gosp. Wurzinger povabil vse ostale organizacije na od njega sklicano sejo, mislimo si pa tudi lahko, zakaj je ravno UJNZB prezrl. Nadalje pravi gospod Wurzinger, da je bil pooblaščen za sklicanje takšne seje od upravnega sosveta; zdi se nam pa čudno, da en član tega sosveta za to sejo ni znal, oziroma mu ni bilo znano, da bi bil za tako pooblastilo pri seji sosveta glasoval. Ako pa je dobil g. Wurzinger pooblastilo od gospoda velikega župana, je bilo isto sigurno tako, da povabi vse strokovne organizacije, torej tudi Udruž. jugoslov. nar. žel. in brodarjev, a ne, da najmočnejšo organizacijo v Mariboru izpusti in ignorira. Vemo, kakšni so bili nagibi, ki so g. Wurzingerja vodili, da je vse druge organizacije povabil, le nas ne. Kajti ta organizacija ga dela soodgovornega za vse prejšnje poslovanje pri »Podpornem društvu železniških uslužbencev in delavcev«, kjer je bil član nadzornega odbora. Kakšno je bilo njegovo nadzorstvo, mislimo, da sedaj sam najbo-

lje uvidi. Saj je bil g. Wurzinger celo eden glavnih zagovornikov za nakup »Delavskega doma«. Vedel je celo za izplačano provizijo pri kupčiji Delavskega doma in ga prosimo, da nam pove imena gospodov, ki so dobili provizijo. Seveda sta tudi obedve bila za leto 1928 pravilni, saj jih je vendar gospod Wurzinger s svojim podpisom odobril — kaj ne gospod Wurzinger? — da ne govorimo o drugem vzornem poslovanju bivšega upravnega odbora, katero je imel gospod Wurzinger nadzorovati. Bolje bi bilo, da nam g. Wurzinger enkrat javno pojasni, kako je nadzoroval poslovanje upravnega odbora. Sicer se pa bomo o vsem tem še pogovorili.

Veselo pa bi nas, da nam g. Wurzinger enkrat pove, ali je organiziran Savezar ali pri Prometni zvezi, da smo si na jasnem, s kom imamo opravka. — Odbor Udruženja jugoslov. narodnih železničarjev in brodarjev, podružnica Maribor.

Koncert trg. akademikov v parku.

Danes, ob 7.30 zvečer, prirede trgovski akademiki v mestnem drevoredu koncert. V slučaju slabega vremena bo koncert jutri. —

Ruška koč.

Znana »Arehova nedelja« se bo praznovala letos dne 21. julija in ne 14. julija. Naznanjamo to vsem čestilcem pohorskega patrona Sv. Areha. —

Društvo jugoslovanskih akademikov

Ima drevi, dne 10. t. m. ob 8. zvečer v kavarni »Bristol« redno sejo. Udeležba za vse člane odbora obvezna! — Knjižničar.

Mariborski in dnevni drobiž

Našim naročnikom

Ker pričenja sedaj novo polletje odnosno tretje četrtletje, prosimo vse, ki jim je naročnina potekla, da jo obnove. One naročnike, ki imajo več mesecev zastanka in so morda plačevanje vsled preoblike zaposlenosti prezrli, pa prosimo, da svoj dolg do 15. julija poravnajo, ker bi bili sicer primorani, da jim list ustavimo. UPRAVA.

Povratek jugoslovanske sotskolske delegacije iz Poznanja in Plzna

V ponedeljek popoldne se je vrnila delegacija jugoslovanskih Sokolov s praškim brzdovlakom pod vodstvom br. Gangla in dr. Murnika, ki se je udeležila vsepolskega zleta v Poznanju v dneh od 28. do 30. junija in pokrajinskega zleta v Plznu od 5.—7. julija. Jugoslovanski Sokoli so bili deležni v Poznanju in v Varšavi, ki so si jo ogledali po zletu, prav pristrčnih ovacij. Nastop Sokolstva v Poznanju je bil prav impozanten.

Posebno bratski in pristrčen sprejem pa so imeli naši bratje v Plznu. Počutili so se že kakor bi bili doma. Bratje Plzenčani so kar tekmovali med seboj, da napravijo našim Sokolom bivanje med njimi čim ugodnejše in prijetnejše.

Po izjavah čeških funkcionarjev je prispelo te dni v Plzen nad 40.000 Sokolov. V povorki je korakalo do 25.000 članov in članic v kroju. Špalir ostalega občinstva je bil ogromen. Po svoji deputaciji so se zleta udeležili tudi bolgarski »Junaki«.

Da so bili vsi telovadni nastopi eksaktno izvedeni, ni potrebno niti omeniti. Oba zleta bosta gotovo ostala vsem udeležencem v nepozabnem spominu.

Šmarječani kralju in vladi.

Z »Domovinskega dneva« v Šmarjeti ob Pesnici je bila odposlana v nedeljo ministrskemu predsedniku, generalu Peričkoviču sledeča udanostna in čestitna brzojavka, ki je bila od množtevno zbranega občinstva sprejeta z viharimi navdušenjem: Na »Domovinskem dnevu« podružnice Jugoslovanske Matice Sv. Marijeta ob Pesnici, srez Maribor, levi breg, zbrano množtevno obsejno kmetsko ljudstvo in njegova inteligenca si šteje v čast, izreči enodušno Vam in celokupni vladi naše kraljevine iskrene čestitke povodom šestmesečnega plodnosnega delovanja v vseh ministrskih resortih za splošno dobrobit države in izražajo željo: Naj bi rodilo Vaše delo in prizadevanje celokupne vlade i v bodočih mesecih in desetletjih najlepše, trajne uspehe! Živelo Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. in Njegova rodbina. Živeli gospod ministerski predsednik in celokupna vlada! —

Smrtna kosa.

Na Bledu je umrla dne 30. junija gdč. Klotilda Pirih, bivša dolgoletna učiteljica v Št. Vidu pri Ptuj, kjer je vzgojila celo generacijo. Pokojnica je bila rodem iz Trsta in je dosegla starost 57 let. Podlegla je vnetju ledvic na Bledu, kjer se je mudila na letovišču. Po upokojitvi se je nastanila v Mariboru, kjer je stanovala v Slovenski ulici. Bodi vrli slovenski učiteljici ohranjen trajen spomin! —

Po 15 letih se je vrnil iz Rusije

bivši vojak 4. bosanskega polka Uroš Raudo iz Mostarja. S seboj je pripeljal ženo Rusinjo in 3 otroke. Zaustavili so ga na policijskem komisariatu in odpremili v Mostar. —

Požar v Bistrici pri Limbušu.

Včeraj popoldne so morali naši gasilci po dolgem odmoru priti na pomoč v Bistrico pri Limbušu. Med Bistrico in Laznico ležeča novozidana hiša posestnika Antona Skaze je pogorela do tal. Kako je požar nastal, se ni moglo dognati. Na kraj nesreče so prihiteli požarne brambe iz Bistrice, Pekar, Studencev in Limbuša. Ker je požar prehudo razsajal, so poklicali še mariborske gasilce. Pogorelo je tudi pohištvo. Celokupna škoda znaša nad Din 50.000, ki je deloma krita z zavarovalnino. —

Današnji živilski trg

je bil zelo dobro obiskan. Že v zgodnjih jutranjih urah je prispelo mnogo prodajalcev. Cene so bile sledeče: Solata, glavna po —50—1 Din glavica, endivija 3—4 šopki Din 1.—, zelje Din 1—7 glavica, rdeče zelje nekoliko dražje. Krompir se je prodajal po 2—2.50 Din kilogram, merica zgodnjega krompirja po Din 12 do 14. Kolerabca, cvetača in ohrovt so ohranili svojo ceno. Prvi stročni fižol, po katerem je bilo veliko povpraševanje, so prodajali kg po Din 4, kumarce za vlaganje 4—6 komadov za Din 1. Izmed gozdnih sadežev je omeniti maline, ki so se dobile po Din 10—12 liter, borovnice po Din 2, gozdne jagode po Din 10—14 liter. — Na trg je dospelo tudi precej zgodnjega sadja, kakor hruške-ječmenke, prva jabolka in — zadnje črešnje. Hruške, 10 do 12 komadov po 1 Din, jabolka po 12 Din kg, črešnje Din 3—5 liter. — Od gob so prevladovali lisičke po nizki ceni. Največ je dospelo na trg — piščancev po Din 25—30 par, kokoši 30—45 Din, goske 50—70 Din.

Na Trg Svobode je dospelo danes 17 voz sena, krme, slame in škupe. Cene so se gibale med Din 660—75 meterski stot. Povpraševanje je bilo veliko in je bilo do sklepa našega poročila prodanih 14 voz.

Izkoriščanje stanovanjske bede.

Pišejo nam: Pravijo, da se je ublažila stanovanjska beda, stanovanj je dovolj na izbiri, zaščita je nepotrebna. Ako bi bilo res tako, ne bi izkoriščali hišni posestniki svojih najemnikov in jim vedno zviševali najemnine. Hišni posestniki dobro vedo, da ni tako lahko dobiti drugega stanovanja ter da so jim najemniki izročeni na milost in nemilost. Vsakdo nam reč raje plača tudi zadnji vinar, kakor da bi moral na cesto. Ne more se reči, da izkoriščajo vsi hišni posestniki bedni položaj svojih najemnikov. Bog ne daj, dobi jo se še, ki imajo socialni čut in čut človekoljubja. Posebno hvalijo stare hišne posestnike Mariborčane, da so le primereno zvišali cene svojim stanovanjem, najemniki so z njimi povsem zadovoljni. Hude pritožbe pa se slišijo zoper hišne oskrbnike, ki so navadno vpokojeni uradniki in oskrbujejo hiše posestnikov, ki bivajo izven naše države. Tudi ti niso vsi enaki izkoriščevalci svojih najemnikov. Posebno na glasu, znan že po vsem mestu radi svoje krutosti, za katerega ni nikdo dobre besede, je neki vpokojeni uradnik, oskrbnik večjega števila hiš. Svojim najemnikom je zvišal najemnino 1. januarja, potem 1. junija, sedaj pa že napoveduje zvišanje tudi s 1. decembrom. Ta človek ne pomisli, ali je stanovanje toliko vredno, kolikor on zahteva zanje. Njemu je samo za to, da dobi kolikor mogoče več za stanovanja, da se mu s tem procenti za njegovo oskrbništvu zvišajo in dohodek poveča. Naj vsi drugi trpijo, da le on na njihov račun dobro živi. —

Popularni bivši lekarnar g. H. Prull

se v iskreno zadovoljstvo vseli mnogoštevilnih njegovih prijateljev in znancev kljub njegovi visoki starosti sprehaja še vedno zdrav in čil po našem mestu. Naša včerajšnja notica, da bi se mu bil omračil um, je temeljila na zmoti. —

Nezgod v delavnicah državne železnice.

Včeraj zjutraj je doletela 19letnega kovača v delavnicah državne železnice Viktorja Tumpeja težja nesreča. Težki kos železa mu je padel na desno nogo. Rana je zelo velika. Ponesrečenca so po odredbi železniškega zdravnika odpremili z rešilnim avtom v bolnico.

Sv. Martin pri Vurberga.

Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo 14. julija ob 3. pop. veliko vrtno veselico s srečolovom lepih dobitkov v lastni režiji na vrtu J. Kostajniškega. Vstopnina prosta. Iz Maribora, Glavni trg bosta vozila dva mestna avtobusa ob 2. in pol 3. pop. Tozadevne prijave sprejema iz prijaznosti trgovec g. Drago Rozina v Vetrinjski ulici. Ljubitelje prijetne zabave in dobre kapljice ljudno vabi odbor na obilen poset. 1659

Zahvala!

Podoficijsko podporno društvo podružnica Maribor se vsem darovalcem za krasne in obilne darove kakor tudi slavnemu občinstvu za obilen obisk vrtno veselice najsrčnejše zahvaljuje. — 1661

Od pastiria do diktatoria

NENAVADNA KARIJERA 73-LETNEGA DEJANSKEGA VLADARJA VENEZUELE.

Se nedavno smo zopet imeli priliko čitati poročila o neuspeli buni venezuelske vojske. In ni bilo prvič. Začuden se vprašujemo: kje je avtoriteta, ki ima tako moč? In vedno zopet čuješ ime: Gomez. Gomez je star danes 73 let. Vlada republiko od 1909. Je zelo poznana osebnost v južni Ameriki. Za Venezuelo pomeni njegova beseda zakon.

Gomez je bil pastir v Andah, »gaucho«, pozneje farmer, dokler ni postal vojak in se povzpel do generala. Še danes mu ne ugaja mestno življenje. Rano vstaja, njegova zunanost je zelo priprosta. Ljubi debele šale in — živali. Oženjen ni bil. Leta 1909 je takratni predsednik Venezuele Cipriano Castro odšel na potovanje v Evropo in si določil Gomeza za namestnika. Toda Castro se ni več vrnil, ker je Gomez prevzel vso oblast in jo obdržal. In dasi venezuelska ustava ne dovoljuje, da bi bil kdo več nego sedem let predsednik, je bil Gomez predsednik od l. 1909 do 1915 in pozneje od 1922 do nedavno. Aprila mu je potekla doba. Hoteli so, a on ni dovolil, da bi se radi njega menjal zakon.

Gomez pomeni za svojo deželo veliko: dal ji je mir, kredit, ceste in tuji kapital. Pred l. 1909 je tekmo 80 let preživela Venezuela 50 revolucij in često prišla v spore s tujimi državami, ker ni hotela priznati svojih dolgov. Njene finance so bile kaotične v kljub ogromnim, a neizkoriščenim njenim naravnim zakladom. Pod Gomezom tekmo 20 let ni bilo državljanskih vojn, in odnosi s vsemi državami so ostali prijateljski. Vse zaostale obveznosti se točno odplačujejo, od lanskega leta naprej celo v dvojnem iznosu, tako da bo ves dolg Venezuele izplačan do l. 1931. Venezuela je danes edina država, ki ni dolžna Zedinjenim državam.

General Gomez se je po poteku zadnje 7-letne periode umaknil na svoja posestva v okrožju jezera Valencia v malem mestecu Maracay, tri ure daleč (z avtom) od glavnega mesta Caracasa. Tja se je preselil maja meseca celi nacionalni kongres (parlament) Venezuele, ko je Gomez odbil ponudbo za ponovno predsedstvo. Kongres je šel tja, da ga kot Cincinata odrga od pluga, a Gomez ni pristal. Izjavil je, da je svojo nalogo dovršil. Našel je zemljo v razsulu in jo znova zgradil. Dokler je bilo treba, je posvetil svojo energijo državi. Toda on je farmer in živinorejec. V tem poklicu je odraščal. Ni vajen, da prosí, a tudi ne, da se da prositi. Želel pa je, da se ga imenuje vrhovnim zapovednikom vojske, katero

je on organiziral in ker je odgovoren za mir in napredek Venezuele. Kongres je ponudbo sprejel. Predsednikom republike je bil imenovan dr. Perez. Gomez pa je vrhovni komandant vojske. A v kongresu ni izvoljen nihče, ki ga ne predloži v izvolitev Gomez, in vsi zakoni se sprejemajo, kakor on hoče. Tako je on še danes dejanski diktator Venezuele. Pripoveduje o njem, da je vtaknil v ječe tekmo svojega vladanja mnogo ljudi, ki so bili nasprotni njegovemu režimu. O teh ječah in mukah v njih krožijo razne govorice.

Gomez je zgradil nekaj cest, po katerih je mogel brez težav z veliko naglico premikati čete iz enega dela države v drugi. Ustanovil je marljivo in vestno policijo, ki je pobrala po zemlji vse nedovoljeno orožje, celo lovske puške. Še je nekaj »ustašev« v zapadnih brdih, in verjetno je, da so ti poskusili napad na arzenal v Caracasu, da bi se polastili orožja in municije.

Gomez je pritegnil v zemljo tuji kapital in Venezuela stoji danes glede eksploatacije petroleja na drugem mestu, takoj za Zedinjenimi državami, v svetovni produkciji tega predmeta. Začeli so s svojim kapitalom Britanci, danes pa je skoro vse že v rokah Zedinjenih držav. Venezuelanci se upravičeno boje, da se bodo Zedinjene države radi svoje kapitalne premoči pričele vtikati v notranje politične prilike Venezuele, kakor so to delale v Mehiki.

Venezuela ima tri milijone prebivalcev. Naseljenost je redka. Prebivalstvo se v glavnem bavi s poljedelstvom in živinorejo. Železnice in dobrih voznih cest je le malo, brzjava, vode in kanalizacije ni. To preprečuje razvoj njenega ogromnega naravnega bogastva. Letno se izvozi 60.000 ton kave in 20.000 ton kakao-a, produkcija petroleja pa se je v zadnjih 7 letih zvišala od 334.923 na 15.319.442 ton in še vedno raste. Za enkrat se eksploatacijo samo lahko dostopna petrolejska polja krog jezera Maracaibo. Med Maracaibom in Caracasom ter v dolini in delti Orinoka pa je še mnogo petrolejskih polj. V venezuelskih železnicah je angleški kapital, istotako v luki La Guaira in drugih javnih zgradbah. Britanska trgovina z Venezuelo znaša letno 3 milijone liver šterlingov.

Včasih se tudi čujejo glasovi, da bi se zapadna Venezuela proglasila za neodvisno, češ, da vhodna Venezuela preprečuje njen razvoj. Toda zdi se, da so to samo želje nekaterih hajdukov v brdih.

ve, šport, kadenje, ples in vse mogoče. Tudi je na parniku cela vrsta lepo urejenih trgovin, kjer lahko kupiš vse: cvečje, knjige, konfeti, časopise, obleke, čevlje, dragocenosti, igrače in kar ti še srce poželi. Ko hodiš mimo teh trgovin, se ti zdi, da greš po velikomestni ulici. Uredili bodo na ladji tudi popolno gledališče.

Pisma Nikolaja II.

Kakor poročajo iz Leningrada, so našli v Puškinovem oddelku ruske akademije znanosti in umetnosti omara s pismi zadnjega ruskega carja Nikolaja II., carice Aleksandre Fedorovne in njenih hčerk. Pisma izvirajo iz dobe po februarjski revoluciji, ko se je mudil car Nikolaj, predno so ga prepeljali v Tobolsk, v Carskem selu.

Iz najdenih pisem je razvidno, da se je car Nikolaj bavil z mislijo, da bi odpoval po februarjski revoluciji v Anglijo in je sestavil v to svrhu še več načrtov. Vrh tega kažejo ta pisma sliko o življenjskih razmerah Nikolaja II. in njegove rodbine v Carskem selu in so po mnenju strokovnjakov zelo zanimiva. Preiskava je dognala, da je izročil ta pisma Puškinovemu oddelku v varstvo carjev dvorani maršal Denckendorff s prošnjo, da se sme odkriti omara s pismi le na željo kakšnega člana carske rodbine, ali pa šele l. 1946.

Omara z osebno korespondenco zadnjega ruskega carja, nesrečnega Nikolaja II., je bila sedaj izročena centralnemu arhivskemu uradu sovjetske vlade v Moskvi.

Sport

Po drugem kolu.

Jugoslavija in BSK sta si po nedeljskih zmagah nad Haškom in Hajdukom ustvarila lepe šanse za nadaljno tekmovalne za državno prvenstvo. Povdariti pa je treba, da sta rezultata obeh tekem presenetila. Hašk, ki je začel z zmago nad Gradjanskim, je že v drugem kolu popustil in kapituliral pred Jugoslavijo. Igral je tako slabo, da bi bil celo višji score za Jugoslavijo upravičen. Še pomembnejša pa je zmaga BSK v Splitu, kajti moštva, ki se morejo pohvaliti z zmago nad Hajdukom na njegovih tleh, so zelo redka. BSK se je dostojno revanširal za lanskoletni poraz 1:5 v Splitu. Ta zmaga je zanj zelo pomembna in ima trenutno najugodnejše šanse za osvojitve državnega prvenstva. Vendar pa s tem porazom Hajduk še ni doigral. Tudi takrat, ko si je osvojil drž. prvenstvo, je Hajduk izgubil svojo prvo tekmo 1:5 proti Sandu v Subotici. Seveda je zmaga BSK na igrišču Hajduka pomembnejša. Prihodnje nedeljo se bo odigralo tretje kolo. Nastopili bodo: Jugoslavija in Gradjanski v Zagrebu, v Splitu pa Hajduk in Hašk. BSK ima prost dan. Hajduk bo gotovo napel vse sile, da se opomore od zadnjega poraza, enako pa tudi Hašk in bo torej srečanje izredno zanimivo.

Hajduk protestira.

Splitska Hajduk je vložil proti verifikaciji nedeljske tekme brzjoaven protest. Protest je motiviran z navedbo, da je za BSK igral Marković, ki je v pomladanski sezoni nastopal v prvenstvenih tekmah za sarajevsko Slavijo. Ako so navedbe Hajduka utemeljene, bo dognal savez. Izgleda pa, da protest ne bo obveljal, ker je Marković nastopil tudi proti Jugoslaviji in ta ni protestirala.

Jugoslavija in Madžarska.

Pretečene dneve se je vršil na Dunaju sestanek delegatov nogometnih savezov Jugoslavije in Madžarske. Sestanek je dogovorno z JNS sklical MLS, Jugoslavijo je zastopal tajnik JNS dr. Riboli, Madžarsko pa drugi predsednik dr. Czany, ing. Fischer in tajnik Kenyresu. Debata o spornih točkah je potekala v prijateljskem tonu. Svrha sestanka je bila rešitev odnosov med obema državama. Radi nerazumevanja položaja doslej ni prišlo do sporazuma, dasi so se vršile že tri konference. Časopisje je svojčas lanciralo vest, da je MLS proglasil bojkot nad JNS, kar pa ne odgovarja resnici. Da se upostavi normalne razmere, je predlagal dr. Riboli meddržavno tekmo, kar so Madžari sprejeli. Dr. Riboli je predlagal za odigranje tekme 18. avgusta, na kar pa Madžari niso hoteli pristati, češ da je naša reprezentanca sedaj v predobri kondiciji in ji Madžari ne morejo postaviti v tako kratkem roku vrednega nasprotnika. Vsekakor lepo priznanje! Izgleda pa, da bo naš predlog vendarle prodr, tako da bo naša reprezentanca letos že v tretji nastopala in upamo, da bo izid uspešen. Končno je bilo še sklenjeno, da bo MLS vsem svojim klubom, ki bodo šli v Jugoslavijo, zlasti v obmejne kraje, pod pretnjo najstrožje kazni, prepovedala vsako politično propagando na našem ozemlju. JNS je obljubil, da bo skrbel pri oblastih za to, da se madžarskim klubom pri gostovanju v naši državi ne bodo delale nikake sitnosti. S tem so vzpostavljeni redni sportni odnosi med Jugoslavijo in Madžarsko. V roku dveh tednov se morata saveza pogoditi za termin za mednarodno tekmo, ki bo otvorila prijateljske odnose med obema savezoma.

Due leti v kletki

V Bausagarju v Indiji so prišli na sled slučaju nenavadne surovosti in brezsrčnosti. Neki bogat posestnik je imel svojo ženo celi dve leti v kletki, v kateri se je komaj mogla gibati in jo je hranil samo z vodo in kosi suhega kruha, kakor žival. Po preteku dveh let jo je spravil v klet, kjer jo je z rokami in nogami prikoval na steno. Šele nato je zvedela policija za dogodek, vdrla siloma v hišo, aretirala posestnika in vse njegove sorodnike ter našla ubogo žensko v strašnem stanju. Siromakinjo so prepeljali takoj v bolnico, suroveža po izročili sodišču.

Sokolstvo

Okrožni zlet v Konjicah. Mariborsko okrožje mariborske sokolske župe pride dne 14. julija v Konjicah svoj okrožni zlet, kjer proslavi sokolsko društvo v Konjicah 10 letnico svojega obstoja in otvarja pri tej priliki svoje novo letno telovadišče. Spored: Ob 9.30 skušnja. Ob 13.30 povorka po trgu. Ob 15.30 javna telovadba. Sodeluje pri prireditvi popolna mariborska sokolska godba. Vstopnina k telovadbi je malenkostna, po telovadbi pa se bo vršila velika ljudska veselica na prostoru v Narodnem domu, poleg letnega telovadišča. Za člane sokolskih društev mariborske in celjske župe je polovična vožnja že dovoljena, ter naj člani kupijo na svoji odhodni poštaji celovozni listek, ki ga jim ni treba oddati na postaji v Konjicah, ker jim bo služil za povratek. Poskrbljeno bo tudi za avtobusne zveze proti Mariboru in na druge kraje. Bratje iz mariborske in iz celjske župe, udeležite se izleta v Konjicah polnoštevilno. Zdrave!

Starejše telovadce Sokolskega društva v Mariboru se poziva, da pridejo vsi danes v sredo in petek ob običajni uri na letno telovadišče. To velja tudi za slučaja, ako bi bilo slabo vreme.

Dvanajst najznamenitejših sodobnikov

Neki velik ameriški časopis je vprašal najbolj popularne osebnosti v Ameriki, katerih 12 oseb smatrajo za najznamenitejše v sedanji dobi. Skoro na vseh listah je bil kot najpopularnejši človek označen znani filmski igralec Charlie Chaplin, ki je navedel na svoji listi sledeča imena:

1. Profesor Einstein, ki je znan po vsem svetu in je spisal knjigo, ki jo razume morda le 12 ljudi.
2. Lloyd George, najznamenitejši državnik po Disraeliju.
3. Mussolini, ki je spravil svoj narod zopet na delo.
4. Lev Trockij, ki je ustvaril v Rusiji novo civilizacijo.
5. Lindbergh, čegar pogum je občudovati in ki je vrh tega moder psiholog.
6. Angleški kralj Jurij, ki je najbolj popularen kralj na svetu.
7. Princ Waleski, ki si je pridobil naklonjenost občinstva iz najrazličnejših razlogov.
8. Hindenburg, najznamenitejši general Nemčije, ki si je kljub porazu znal ohraniti popularnost in jo celo povečati.
9. H. Wells, ker je ravno Wells.
10. Bernard Shaw, ki je tako originalen, da njegove izvolitve ni treba utemeljevati.
11. Herbert Hoover, predsednik Zedinjenih držav.
12. Al Jolson, ki je po svoji umetnosti in osebnosti po vsem svetu slaven in popularen.

Seveda pa ni mogoče dognati, v kolikor je Chaplin tu v resnici izrekel svoje pošteno prepričanje, ali pa so bili mero-dajni zanj kaki vplivi.

Od advokata do škofa

V soboto je bil v pariški stolnici slovesno posvečen za škofa monsignor Pierre Gerlier. Novi cerkveni knez ima za seboj nenavadno karijero. Star je sedaj 50 let in je prvotno študiral jus. Pred 20. leti se je naselil kot advokat v Parizu, kjer je postal vsled svojih govorniških zmognosti prav kmalu ponos pariških odvetnikov. V svetovni vojni je služil Gerlier več let kot oficir, po premirju pa se je zopet vrnil v Pariz, odložil odvetniški poklic in odšel študirat bogoslovje. Leta 1923 je bil posvečen za duhovnika in sedaj končno imenovan od papeža za škofa, ker si je pridobil za katoliško cerkev v Franciji kot organizator katoliške mladine velike zasluge. Škofovski prstan, ki mu ga je v soboto nataknil na prst pariški kardinal Dubois, je bilo častno darilo pariške odvetniške zbornice svojemu bivšemu uglednemu članu.

S programa kmetijske razstave.

- Ob 10. dop.: Prihod volov in bikov.
Ob 11. dop.: Sprejem častnih gostov.
Ob 1. pop.: Skupen obed.

V 96 urah preko oceana

Največji nemški trgovski parnik.

Te dni bodo spustili v promet najnoviji parnik nemške trgovinske mornarice in severonemškega Lloydja »Bremen«. Za poskusno vožnjo so velike priprave in vlada zanjo v vsej Nemčiji velik interes, ker bo »Bremen« največji nemški parnik, kar jih je bilo zgrajenih po vojni. Po svoji ogromni konstrukciji in najmodernejši notranji ureditvi in opremitvi bo »Bremen« gotovo ena največjih tehničnih pridobitev zadnjih let. S svojimi ogromnimi stroji bo mogel skrajšati vožnjo preko oceana od 5 na 4 dni in bo prevozil v 96 urah pot, za katero so nekoč rahili po več tednov. Po svoji notranji opremitvi se bo »Bremen« lahko meril z najmodernejšimi in najrazkošnejšimi parniki sveta. Ima nekoliko palub s kabinami prvega, drugega in tretjega razreda. Kabinice so visoke, tako da se tudi največji človek lahko v njih ravno giblje, in prekrbljene so z vsem potrebnim komfortom. V vsaki kabini je naprava za toplo in mrzlo vodo. Pri kabinah prvega in drugega razreda so posebni oddelki za toaleto.

Na parniku je 6 liftov, dočim so dozdaj največji parniki imeli kvečjemu po 4. To že kaže, kako orjaške so dimenzije »Bremena«. Človek bi se izmučil, če bi hodil peš iz spodnjih prostorov na najvišjo palubo. Čisto na vrhu je urejen restavrant, popolnoma ločen od ostalih prostorov. Krona vsemu pa je moderno urejeno šetališče, kakoršno najdeš redko tudi v prvorazrednih vele mestnih hotelih. V nižjih prostorih so lokali za zabavo,

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 112

»To je preveč pozornosti, mojster Bartolo!« je dejal Skalabrino in nezaupno odprl oči.

»No, mislim si pač, da hočete govoriti s Sandrigom o kakih važnih zadevih?«

»To je res,« je dejal Skalabrino pomirjen. »Važna reč me vodi k njemu. In zelo ugodna zanj.«

»In za vas tudi!« se je zagonetno nasmehnil krčmar pri »Zlatem Sidru«.

Vstal je in začel rentati:

»Ala, dovolj dolgo že sedite! Spravite se domov. Niti minute dalje, sicer vam jutri ne odpremi!«

Kakor, da jih je ta grožnja preplašila, je vseh šestor pivec izpraznilo svoje kozarce ter odšlo skozi stranska vrata. Toda namesto da bi stopili na ulico, so zavili v zadnjo sobo, kjer je bil Sandrigo.

Bartolo je glasno zapahnil vrata ter še nekaj časa godrnjal in rentančil, nato pa se je vrnil v skupno sobo »ekoč«.

»Zdaj sva čisto sama; nič več se ti ni treba delati spečega, Skalabrino!«

»Ah,« je dejal orjak, »torej si me spoznal?«

»Ali misliš, da bi bil zaradi koga drugega toliko oprezen, kakor sem bil zaradi tebe?«

Bartolo se je zakrohotal, misleč na dvojni pomen besede.

»Hvala ti,« je dejal Skalabrino. »Ali misliš, da bo treba še dolgo čakati Sandrigo?«

»Saj je tu! Če hočeš govoriti z njim, ni treba drugega, kakor da greš z menoj.«

»Kje pa je? Zakaj ga ni semkaj?«

»Poslušaj, tega jaz ne vem. Rekel mi je, da te pričakuje, nič drugega. Če pa si si premislil, lahko ostaneš tu ali odideš, kakor se ti ljubi.«

Skalabrino se je spomnil tega, kar mu je bil pravil Zane. V duhu je zagledal vrata v klet, in mahoma se mu je odprla gotovost, da ga hočejo spraviti vanjo.

Toda Skalabrino je bil poln fatalistične hrabrosti.

Brezmejno je zaupal v svojo orjaško moč. Par hipov se je obotavljal, nato pa je izpreletel njegovo lice zaničljiv smehljaj.

Vstal je in dejal:

»Pojdiva!«

»Oh, saj ni daleč!« je vzkliknil enooki z vnetostjo, ki bi se morala zdeti gostu sumljiva.

Skalabrino je šel za krčmarjem ter odločno stopil v zadnjo sobo. Nagel pogled na okoli ga je pomiril popolnoma.

V tej sobi je bil razen njega samo še eden, kajti Bartolo se je bil diskretno odstranil.

In tisti eden je bil Sandrigo.

Sedel je za mizo, na kateri je stala goreča sveča, dvoje kozarcev in vrč.

Obrnjen je bil proti vratom kleti, ki je bila ostala odprta.

Miza je stala tri korake od vrat.

Skalabrino, ki je sedel Sandrigo nasproti, je bil komaj dva koraka daleč od globočin, kateri je obvladal hrbet.

Ali je Skalabrino videl ta vrata v klet? Ali ga je vodil njegov drzni pogum? ... Sedel je mirno na stol, ki se je zdel pripravljen zanj, rekoč:

»Pozdravljen, Sandrigo. Že dolgo se nisva videla.«

»Pozdravljen, Skalabrino,« je odgovoril razbojnik važno. »Vesel sem, da zopet vidim starega tovariša.«

Skalabrino se je zdel jako miren. V resnici pa je napejal vse moči, da ne bi skočil v grlo temu človeku, ki ga je bil izdal, spravil ga v beneško ječo ter mu ugrabil njegovo hčer.

»Prisegel sem Juani, da ne sunem prvi!« je godrnjal sam pri sebi.

Njegov obraz se je krivil od napora, ki ga je delal, da se ne bi zdel vznemirnejši od svojega nasprotnika.

Skalabrino je nazadnje izpregovoril.

»Hotel sem govoriti s teboj,« je dejal, »preden se odločim, ali naj te smatram za človeka, ali naj te ubijem kakor psa.«

Sandrigo se ni zganil. Odgovoril je samo.

»Samo tvojih besed čakam, da ti odgovorim na tisto vprašanje.«

»Vidiš, Sandrigo, kaj sem ti prišel povedat. Sovraštvo se je rodilo v tvojem srcu, dasi sem ravnal s teboj kakor s prijateljem. To sovraštvo te je tiralo v strašen zločin, ki ga zakon našega gorovja kaznuje s smrtjo: Ovdal si me. Ti si tisti, ki je kriv, da so me prijeli. Ali priznaš? Ali tajiš?«

»Ne priznam,« je dejal Sandrigo hladnokrvno. »Samo krivec prizna.«

»Torej tajiš?«

»Ne; jaz sem tisti, ki te je dal prijeti.«

»Dobro,« je dejal Skalabrino. Streslo ga je. »Šest let sem trpel pod svinčeni strehi in v temnici, šest smrtno dolgih let. In če bi bil zagrešil še tako grozodejstvo, vendar ne bi maral vzeti na svojo vest greha, da sem nameril tvojo pot po Mostu Vzdihlajev. No, jaz sem ušel. Nato sem te srečal v gorovju...«

»Da, tisti dan, ko si mi ukradel mojo četo, je dejal Sandrigo in stisnil pesti. Tisti dan, ko sem moral zaradi Rolanda Kandiana vpričo svojih tovarišev prositi milosti... In kaj potem?«

»Potem? ... Poslušaj; tu postaja stvar strašna. Je na svetu ženska, ki ji bije v prsih najplemenitejše vseh src; ljubim jo in jo častim kakor sestro; o njej vem dejanja, ki sem jokal nad njimi od ganjenosti. Ti poznaš to žensko: ime ji je Juana.«

Sandrigo se je ostro nasmehnil.

»V vsem tem pa je ena velika nesreča. Ta namreč, da te Juana ljubi. Da ljubi tebe. Zakaj? Kako? Ne vem. Toda ona te ljubi, to je gotovo. Brez tega, Sandrigo, bi te bil že ubil.«

»No, in kaj še?«

»Počakaj. Juana je bila sprejela v svoje varstvo mlado deklico...«

»Blanko. Ugrabil sem jo, res je to; in res je tudi to, da sem se v ta namen okoristil ravno z Juanino ljubeznijo do mene.«

Skalabrino je začutil, da se mu dela megla pred očmi. Blazna misel umora mu je zablisnila v možganih.

Toda premagal se je.

»Ti lahko odkupiš svoje zločine,« je dejal zamolklo. »Vrni mi to deklico, Sandrigo; Juana te ljubi, ona postane tvoja žena; in jaz ti prisegam, da e storim bogatega in ti pripravim srečno življenje, stokrat srečnejše, nego si moreš misliti in želeti.«

»Ali res?«

»Prisegam ti!«

»Rad bi sprejel tvojo ponudbo, toda braui mi dvoje mogočnih razlogov.«

»Kakšnih?«

»Prvi je ta, da če ljubi Juana mene, pa jaz ne ljubim nje.«

»In drugi?«

»Drugi je ta, da Bianka, tista deklica, ki jo ti zatevaš od mene...«

»Torej?«

(Nadaljevanje sledi).

Soba, meblirana, snažna in lepa, električna luč, separiran vhod, odda se takoj uradniku ali oficirju, Stritarjeva ulica 5, I. 1641

Oddam takoj lepo sobo s prostim vhodom. Trg Svobode 3 II, levo, vrata 14. 1662

Kupim takoj rabljene police (stelaže) in pulte za trgovino. Prodam 3 nove sode 490, 470 in 200 l. Naslov pove uprava lista. 1663

Led na drobno se oddaja dnevno od 6-8 ure. Volkmarjeva ul. 5. 1446

Učenec iz boljše družine, s 4 razr. sred. šole se takoj sprejme. Julio Meinl, Maribor, Gosposka ul. 7. 1635

Sobo in črkoslikanje izvršuje po cenl, hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ul. 2. 2231
Dajte avtomobile,

motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodeš potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica. Aleksandrova c. 169. 848

Škatlje

v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najboljše, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Sandale vseh velikosti,

šivane kakor tudi damske, moderne sandale najboljše kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor.

Vzorna gospodinja

vkuhava samo z Rex-aparatom raznovrstno sadje, sočivje itd., ker le v Rex-steklenicah vkuhano sadje ohrani naravni okus. Edina zaloga v Mariboru

Ivan Kovačič

Koroška cesta 10 in Slovenska ulica 10. 1495

PRINCESKO

ZVEZDANKO

Vinotoč

Karl Soss
Trubarjeva ulica 1
zopet odprt

ZVEZEK LIČNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI „JUTRA“
IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti v Mariboru razpisuje na osnovi tozadevnih predpisov zakona o državnem računovodstvu, kakor so v veljavi pri vseh državnih dobavah in delih, pismeno javno licitacijo o oddaji težakih, zidarskih, tesarskih, kleparskih, kovaških, mizarskih, slikarskih in plesarskih, steklarskih, pečarskih ter instalacijskih del za objekt hlevov novih gospodarskih poslopj v zdravilišču Rogaška Slatina.

Licitacija se bo vršila dne 16. julija 1929 ob 10. dopoldne v sobi št. 9 dvoriščne zgradbe oblastnega dvorca v Mariboru.

Vsa potrebna pojasnila in pripomočki glede razpisa del se dobe, pričenši z 10. julijem v sobi 11 istega poslopja.

Ponudnikom je dovoljeno vložiti ponudbe za posamezna dela posebej.

Ponudbe morajo biti v zapečatenih kuvertah, na katerih so označena ponujena dela in ponudnikov naslov ter morajo biti opremljene s 100 Din kolekom. Oddati jih je dne 16. julija med 9. in 10. uro osebno ali po pooblaščenem zastopniku. Doprinesti je dokaz o vplačani kavicji (v vrednostnih državnih papirjih ali garancijskih pismih), nadalje o plačanih davkih, usposobljenosti i. t. d. in sicer v posebni, nezapečateni kuverti.

Komisar si pridržuje pravico oddati dela ne glede na višino ponujene vsote. Vsak ponudnik mora ostati v besedi najmanj 6 tednov po izvršeni licitaciji.

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd.
Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri tvrdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov.

1501